

Sygn. akt VII U 149/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Danuta Dadej - Wieszyk

Protokolant p. o. prot. sądowego Katarzyna Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2015 roku w Lublinie

sprawy L. I.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania L. I.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 7 listopada 2012 roku znak(...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyjmuje do ustalenia podstawy wymiaru emerytury L. I. podstawę wymiaru składek z lat 1967 – 1970, 1972 – 1987 i wskaźnik wysokości podstawy wymiaru 115,02%;

2. w pozostałej części odwołanie oddala.

Sygn. akt VII U 149/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 listopada 2012 roku, znak(...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.), wydaną w rozpoznaniu wniosku z dnia 23 października 2012 roku o zmianę stażu pracy i podstawy wymiaru, ponownie ustalił L. I. począwszy od dnia(...)roku, tj. od nabycia uprawnień do emerytury, wysokość świadczenia oraz wznowił wypłatę świadczenia. Do ustalenia wysokości świadczenia organ rentowy za lata 1965, 1976 – 1979, 1981 – 1983, tj. za okres od dnia 17 marca 1965 roku do dnia 24 czerwca 1965 roku z tytułu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...), od dnia 1 maja 1976 roku do dnia 31 grudnia 1979 roku z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w C. oraz od dnia 9 lipca 1981 roku do dnia 5 lipca 1983 roku z tytułu zatrudnienia w Libii, przyjął wynagrodzenie minimalne, z uwagi na nieudokumentowanie wysokości rzeczywiście otrzymywanego wynagrodzenia (decyzja – k. 74 – 77 akt rentowych).

W odwołaniu L. I. podniósł, że zaskarża wskazaną decyzję w zakresie w jakim organ rentowy przyjął do ustalenia wysokości świadczenia kwoty wynagrodzeń za lata 1976 – 1979, 1981 – 1983, odpowiadające kwotom minimalnego wynagrodzenia za pracę. Wnosił o przyjęcie do ustalenia wysokości świadczenia za okresy za które organ rentowy przyjął wynagrodzenie minimalne wynagrodzeń w odniesieniu do okresu od dnia 1 maja 1976 roku do dnia 31 grudnia

1976 roku w wysokości 48000 złotych, na które składało się wynagrodzenie po 4000 złotych plus 1000 złotych oraz 20 % premii regulaminowej tego wynagrodzenia za każdy miesiąc okresu, od dnia 1 stycznia 1977 roku do dnia 31 grudnia 1977 roku w wysokości 74400 złotych, na które składało się wynagrodzenie po 5000 złotych oraz 20 % premii regulaminowej tego wynagrodzenia za każdy miesiąc okresu od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca i wynagrodzenie po 4400 złotych plus 1000 złotych dodatku funkcyjnego oraz 20 % premii regulaminowej tego wynagrodzenia za każdy miesiąc okresu od dnia 1 sierpnia do dnia 31 grudnia, od dnia 1 stycznia 1977 roku do dnia 31 grudnia 1977 roku w wysokości 83160 złotych, na które składało się wynagrodzenie po 4400 złotych plus 1000 złotych dodatku funkcyjnego oraz 20 % premii regulaminowej tego wynagrodzenia za każdy miesiąc okresu od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca i wynagrodzenie po 5300 złotych plus 1000 złotych dodatku funkcyjnego oraz 20 % premii regulaminowej tego wynagrodzenia za każdy miesiąc okresu od dnia 1 sierpnia do dnia 31 grudnia, od dnia 1 stycznia 1979 roku do dnia 31 grudnia 1979 roku w wysokości 93720 złotych, na które składało się wynagrodzenie po 5.300 złotych plus 1000 złotych dodatku funkcyjnego oraz 20 % premii regulaminowej tego wynagrodzenia za każdy miesiąc okresu od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca i wynagrodzenie po 5300 złotych plus 1500 złotych dodatku funkcyjnego oraz 20 % premii regulaminowej tego wynagrodzenia za każdy miesiąc okresu od dnia 1 sierpnia do dnia 31 grudnia, od dnia 1 stycznia 1981 roku do dnia 9 lipca 1981 roku w wysokości 44.880 złotych, na które składało się wynagrodzenie po 5.800 złotych plus 1000 złotych dodatku funkcyjnego oraz 20 % premii regulaminowej tego wynagrodzenia za każdy miesiąc okresu oraz od dnia 9 lipca 1981 roku do dnia 31 grudnia 1981 roku wynagrodzenie zastępcze w wysokości 51.900 złotych, za okres od dnia 1 stycznia 1982 roku do dnia 31 grudnia 1982 roku wynagrodzenie zastępcze W. K. z dnia 26 lipca 1982 roku w wysokości 147.840 złotych oraz od dnia 1 stycznia 1983 roku do dnia 31 grudnia 1983 roku w wysokości 188.210 złotych, w tym za okres od dnia 1 stycznia 1983 roku do dnia 30 listopada 1983 roku wynagrodzenie zastępcze W. K.. Ubezpieczony wnosił o zastosowanie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru o wartości 123,27 % (odwołanie – k. 2 – 6 akt sądowych).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie, podnosząc argumenty, które legły u podstaw zaskarżonej decyzji o nie przedłożeniu stosownej dokumentacji mogącej stanowić podstawę przyjęcia innych niż minimalne kwoty wynagrodzeń (odpowiedź na odwołanie – k. 8 – 8v. a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 14 czerwca 2013 roku L. I. podniósł, że wynagrodzenie zastępcze za czas pracy za granicą w oparciu o wynagrodzenie W. K. jest niższe od przeciętnego wynagrodzenia osiąganego przez niego w okresie poprzedzającym wyjazd do pracy za granicą jaki po jego zakończeniu, wobec czego wnosi o uwzględnienie jako podstawy dla wynagrodzenia zastępczego własnego wynagrodzenia (pismo – k. 26v. a.s.). W piśmie procesowym z dnia 23 grudnia 2013 roku podniósł, że przyjęcie jako podstawy ustalenia wynagrodzenia zastępczego za czas pracy za granicą wynagrodzenia innego pracownika nie jest konieczne z uwagi na okoliczność uprzedniego przed rozpoczęciem pracy w Libii zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w C. na stanowisku na którym świadczył pracę za granicą (pismo – k. 48 a.s.). W tym zakresie ubezpieczony podtrzymywał w toku postępowania (protokół – k. 59v. a.s.; pismo – k. 88 – 89 a.s.).

Nadto w piśmie z dnia 23 grudnia 2013 roku ubezpieczony wnosił o uwzględnienie przy ustalaniu wysokości świadczenia wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia w (...) w K. U. od dnia 16 czerwca 1988 roku do dnia 31 grudnia 1992 roku w oparciu o przeciętne wynagrodzenie na zajmowanym przez niego stanowisku projektanta wyliczonym przez Główny Urząd Statystyczny a nie jak przyjął Zakład kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników (pismo – k. 49 a.s.). W tym zakresie ubezpieczony podtrzymywał w toku postępowania (pismo – k. 89 a.s.). Dodatkowo ubezpieczony wnosił o uwzględnienie w stażu ubezpieczeniowym okresu pracy w rolnictwie do dnia uzyskania prawa do renty inwalidzkiej (pismo – k. 89 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

L. I. ma ustalone prawo do emerytury poczynając od dnia (...)roku, tj. od miesiąca w którym złożył wniosek o emeryturę. W decyzji z dnia 12 września 2012 roku Zakład nie uwzględnił w stażu pracy okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 1 stycznia 1997 roku do dnia 31 grudnia 2002 roku, w uzasadnieniu powołując art. 10 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Jednocześnie

organ rentowy zawiesił wypłatę świadczenia z powodu zbiegu prawa do więcej niż jednego świadczenia. W dniu 9 października 2012 roku ubezpieczony dokonał wyboru świadczenia z Zakładu. Decyzją z dnia 17 października 2012 roku Prezes KRUS rozstrzygnął w przedmiocie wstrzymania wypłaty świadczenia od dnia 1 listopada 2012 roku z powodu wypłaty emerytury w Zakładzie.

Zarówno w decyzji z dnia 12 września 2012 roku jak i w zaskarżonej decyzji z dnia 7 listopada 2012 roku do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia skarżącego, tj. od 1966 roku do 1970 roku, od 1972 roku do 1976 roku, od 1980 roku do 1981 roku, od 1984 roku do 1987 roku oraz od 1993 roku do 1996 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru składek Zakład przyjął za okres od dnia 17 marca 1965 roku do dnia 24 czerwca 1965 roku z tytułu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...), od dnia 1 maja 1976 roku do dnia 31 grudnia 1979 roku z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w C., od dnia 9 lipca 1981 roku do dnia 5 lipca 1983 roku z tytułu zatrudnienia w Libii, zarówno w decyzji z dnia 12 września 2012 roku jak i w zaskarżonej z dnia 7 listopada 2012 roku oraz od dnia 16 czerwca 1988 roku do dnia 31 grudnia 1992 roku z tytułu zatrudnienia w (...) w U. w decyzji z dnia 7 listopada 2012 roku kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników w wysokości uwzględniające obowiązujące we wskazanych okresach stawki takiego wynagrodzenia. Z tytułu zatrudnienia ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) w C. organ rentowy uwzględnił w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury jako podstawę wymiaru składek wynagrodzenie ubezpieczonego w kwocie innej niż odpowiadającej minimalnemu wynagrodzeniu za pracę pracowników za okres od dnia 1 stycznia 1980 roku do dnia 8 lipca 1981 roku oraz od dnia 6 lipca 1983 roku do dnia 30 listopada 1983 roku, z tym, że za 1980 rok w kwocie 95.165 złotych. Wskaźnik stosunku wynagrodzenia przyjętego przez Zakład za 1976 rok do wynagrodzenia przeciętnego wyniósł 54,17 %, za 1980 131,30 % a za 1981 95,57 %. Natomiast roku 1977, 1979, 1982 i 1983 do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy w ogóle nie wziął pod uwagę z uwagi na przyjęty przez siebie zakres czasowy najkorzystniejszych co do wartości wskaźników rocznych 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia skarżącego. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru Zakład z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia ustalił na 97,11 %, a podstawę wymiaru świadczenia, obliczoną poprzez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru przez kwotę bazową, tj. 2974,69 złotych, na kwotę 2888,72 złotych. Wysokość świadczenia została ustalona w zaskarżonej decyzji na kwotę 1.876,93 złotych brutto.

W zaskarżonej decyzji Zakład wznowił wypłatę świadczenia od dnia 1 marca 2012 roku i dokonał wyrównania w wypłacie świadczenia za okres od dnia 1 marca 2012 roku do dnia 30 listopada 2012 roku, przy uwzględnieniu kwoty wypłaconej przez KRUS emerytury rolniczej w wysokości 8.833,12 złotych, wypłacając ubezpieczonemu kwotę 8.059,25 złotych (okoliczności bezsporne).

L. I. z dniem 1 maja 1976 roku został zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w C. na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierownika budowy. Ustalone wynagrodzenie za pracę składało się z wynagrodzenia zasadniczego, określonego według kategorii XIII zaszeregowania, w wysokości 4.000 złotych oraz dodatku funkcyjnego w wysokości 1.000 złotych. Wynagrodzenie we wskazanej wysokości należne było do dnia 31 lipca 1977 roku. Za okres od dnia 1 maja 1976 roku do dnia 31 grudnia 1976 roku wysokości należnego wynagrodzenia wyniosła 40.000 złotych. Natomiast za cały 1976 rok ubezpieczony uzyskał wynagrodzenie w łącznej wysokości 58.226 złotych, uwzględniając przyjęte przez organ rentowy wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia w Państwowym (...) w P. od dnia stycznia do dnia 30 kwietnia w wysokości 18.226 złotych oraz wyżej wskazane wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w C. od dnia 1 maja do dnia 31 grudnia roku w wysokości 40.000 złotych. Wskaźnik stosunku wynagrodzenia za ten rok do wynagrodzenia przeciętnego wyniósł 113,34 %. W okresie od dnia 1 sierpnia 1977 roku do dnia 31 lipca 1978 roku przysługiwało ubezpieczonemu wynagrodzenie w wysokości 5.400 złotych, na które składało się wynagrodzenie zasadnicze, określone według kategorii XIV zaszeregowania, w wysokości 4.400 złotych oraz dodatku funkcyjnego w wysokości 1.000 złotych. Za okres od dnia 1 stycznia 1977 roku do dnia 31 grudnia 1977 roku wysokości należnego wynagrodzenia wyniosła 62.000 złotych. Wskaźnik stosunku wynagrodzenia za ten rok do wynagrodzenia przeciętnego wyniósł 112,42 %. Następnie w okresie od dnia 1 sierpnia 1978 roku do dnia 31 lipca 1979 roku przysługiwało ubezpieczonemu wynagrodzenie w wysokości

6.300 złotych, na które składało się wynagrodzenie zasadnicze, określone według kategorii XVI zaszeregowania, w wysokości 5.300 złotych oraz dodatku funkcyjnego w wysokości 1.000 złotych. Za okres od dnia 1 stycznia 1978 roku do dnia 31 grudnia 1978 roku wysokości należnego wynagrodzenia wyniosła 69.300 złotych. Wskaźnik stosunku wynagrodzenia za ten rok do wynagrodzenia przeciętnego wyniósł 118,17 %. W okresie od dnia 1 sierpnia 1979 roku do dnia 31 grudnia 1979 roku przysługiwało ubezpieczonemu wynagrodzenie w wysokości 6.800 złotych, na które składało się wynagrodzenie zasadnicze, określone według kategorii XVI zaszeregowania, w wysokości 5.300 złotych oraz dodatku funkcyjnego w wysokości 1.500 złotych. W okresie od dnia 1 stycznia 1979 roku do dnia 31 grudnia 1979 roku wysokości należnego wynagrodzenia wyniosła 78.100 złotych. Wskaźnik stosunku wynagrodzenia za ten rok do wynagrodzenia przeciętnego wyniósł 122,18 %.

W okresie od dnia 1 stycznia 1980 roku do dnia 31 grudnia 1980 roku wysokość wynagrodzenia ubezpieczonego z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w C. wyniosła 98.605 złotych. Wskaźnik stosunku wynagrodzenia za ten rok do wynagrodzenia przeciętnego wyniósł 136,04 %.

W okresie od dnia 1 stycznia 1981 roku do dnia 8 lipca 1981 roku wysokość wynagrodzenia ubezpieczonego z tytułu zatrudnienia we wskazanym podmiocie wyniosła 74.396 złotych (okoliczność bezsporna). Natomiast w okresie od dnia 9 lipca 1981 roku do dnia 5 lipca 1983 roku ubezpieczony świadczył pracę na budowie eksportowej w B. w Libii w pełnym wymiarze czasu pracy. W okresie od dnia 15 września 1983 roku do dnia 30 listopada 1983 roku wysokość wynagrodzenia ubezpieczonego z tytułu zatrudnienia w macierzystym zakładzie pracy po powrocie do pracy z budowy eksportowej wyniosła 25.855 złotych. Stosunek pracy ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) w C. ustały w wyniku rozwiązania umowy o pracę z dniem 30 listopada 1983 roku.

W. K. w okresie pracy ubezpieczonego na budowie eksportowej w Libii pozostawał w zatrudnieniu w Przedsiębiorstwie (...) w C. na stanowisku kierownika budowy. W okresie od dnia 9 lipca 1981 roku do dnia 31 grudnia 1981 roku uzyskał wynagrodzenie w wysokości 46.076 złotych oraz w okresie od dnia 1 stycznia 1982 roku do dnia 31 grudnia 1982 roku w wysokości 147.934 złotych, na które składały się miesięczne wynagrodzenie w łącznej wysokości 108.082 złotych, wyrównanie z tytułu zasiłku chorobowego w wysokości 680 złotych oraz premia za cztery kwartały w wysokości 27.070 złotych. Natomiast w okresie od dnia 1 stycznia 1983 roku do dnia 5 lipca 1983 roku uzyskał wynagrodzenie w wysokości 91.152 złotych, na które składało się wynagrodzenie miesięczne w łącznej wysokości 66.912 złotych oraz premie za I i II kwartał 1983 roku w łącznej wysokości 24.240 złotych.

Za cały 1981 rok wysokość wynagrodzenia ubezpieczonego wyniosła łącznie 120.472 złotych, uwzględniając uzyskane przez niego wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w C. od dnia 1 stycznia do dnia 8 lipca w wysokości 74.396 złotych oraz wynagrodzenie W. K. uzyskane od dnia 9 lipca 1981 roku do dnia 31 grudnia 1981 roku w wysokości 46.076 złotych. Wskaźnik stosunku wynagrodzenia za ten rok do wynagrodzenia przeciętnego wyniósł 130,57 %. W 1982 roku wysokość wynagrodzenia ubezpieczonego wyniosła 147.934 złotych, uwzględniając uzyskane w tej wysokości w tym roku przez W. K. wynagrodzenie. Wskaźnik stosunku wynagrodzenia za ten rok do wynagrodzenia przeciętnego wyniósł 105,99 %. Natomiast w 1983 roku wysokość wynagrodzenia ubezpieczonego wyniosła łącznie 129.657 złotych, uwzględniając wynagrodzenie W. K. uzyskane od dnia 1 stycznia do dnia 5 lipca w wysokości 91.152 złotych oraz wynagrodzenie uzyskane przez ubezpieczonego z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w C. po powrocie z budowy eksportowej od dnia 1 stycznia do dnia 8 lipca w wysokości 74.396 złotych oraz wynagrodzenie W. K. uzyskane od dnia 15 września do dnia 31 grudnia w wysokości 25.855 złotych. Wskaźnik stosunku wynagrodzenia za ten rok do wynagrodzenia przeciętnego wyniósł 74,64 %.

Uwzględniając wyżej wskazane wartości wynagrodzeń z okresu od dnia 1 stycznia 1976 roku do dnia 30 listopada 1983 roku oraz bezsporne dochody ubezpieczonego z pozostałych lat podleganiu ubezpieczeniu, najbardziej korzystne wskaźniki roczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia skarżący osiągną w latach 1967 – 1970 oraz 1972 – 1987. Wskaźnik wysokości podstawy emerytury przy ich uwzględnieniu wyniósł 115,02 %. Wysokość emerytury obliczona przy zastosowaniu zasad przyjętych przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji i uwzględnieniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury wynikającego z wartości wskaźników rocznych w związku z

uzyskiwanymi przez skarżącego dochodami w latach 1967 – 1970 oraz 1972 – 1987, wyniosła na dzień 1 marca 2012 roku 2.091,42 złotych brutto.

W okresie od dnia 16 czerwca 1988 roku do dnia 31 grudnia 1992 roku ubezpieczony pozostawał w zatrudnieniu w (...)Spółdzielni (...) w K. U. na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku projektanta na którym otrzymywał wynagrodzenie według stawek akordowych. Natomiast w okresie od dnia 1 stycznia 1991 roku do dnia 31 grudnia 2002 roku ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników, który to okres został uwzględniony do ustalenia prawa i wysokość świadczenia w postaci emerytury rolniczej, pobieranej przez skarżącego z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddziału (...) w L. Placówki Terenowej w C..

(umowa o pracę – k. 15, pisma ws. zmiany kategorii zaszeregowania – k. 16, 17, 18, umowa o pracę za granicą – k. 21, aneksy do umowy o pracę za granicą – k. 24, 25, zaświadczenie o zatrudnieniu na budowie eksportowej – k. 29, świadectwo pracy – k. 33, karty zarobkowe L. I. za 1978, 1979, 1980 i 1981 rok – k. 43 akt osobowych - k. 25 a.s.; zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu – k. 14 a.r.; świadectwo pracy – k. 25 a.r.; karta zarobkowa L. I. za 1983 rok – k. 27 a.s.; karty zarobkowe W. K. za 1981, 1982 i 1983 rok – k. 27 a.s.; pisma ws. zatrudnienia W. K. na stanowisku kierownika budowy – k. 27 a.s.; zaświadczenie KRUS – k. 27 – 28 a.r.; pismo KRUS – k. 35 – 35v. a.r.; pismo ws. przejścia pracownika – k. 52 a.r.; opinia – k. 63 – 70 a.s.; opinia ustana – k. 104v. – 105v. a.s.; opinia uzupełniająca – k. 144 – 150 a.s.; zeznania L. I. – k. 18v. – 19, 59v., zeznania świadka W. K. – k. 133v. a.s.)

Stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody z dokumentów. W ocenie Sądu dokumenty w postaci pism dotyczących zmiany kategorii zaszeregowania ubezpieczonego, świadectwa pracy, kart zarobkowych L. I. za 1978, 1979, 1980, 1981 i 1983 rok oraz kart zarobkowych W. K. za 1981, 1982 i 1983 rok i pism dotyczących zatrudnienia W. K. na stanowisku kierownika budowy, stanowiły pełnowartościowe źródło informacji o okolicznościach dotyczących wysokości należnego wynagrodzenia ubezpieczonego w okresie od dnia 1 maja 1976 roku do dnia 8 lipca 1981 roku oraz wynagrodzenia W. K. stanowiącego podstawę dla ustalenia wynagrodzenia zastępczego za okres pracy skarżącego na budowie eksportowej. Wskazane dokumenty w sposób jednoznaczny określają wysokość wynagrodzeń oraz zakres czasowych ich obowiązywania w przyjętym przez Sąd zakresie. Autentyczność pozostałych dokumentów w toku procesu nie była kwestionowana przez strony. Ich forma oraz treść nie wzbudziła ponadto wątpliwości co do ich autentyczności z urzędu, wobec czego zostały one uznane za wiarygodne w całości i jako takie stanowiły pełnowartościowe źródło informacji o okolicznościach faktycznych w sprawie.

Rozstrzygnięcie w sprawie Sąd oparł również na wnioskach zawartych w opinii biegłej sądowej z zakresu rachunkowości i księgowości J. Ł. z dnia 14 kwietnia 2014 roku, opinii ustanej z dnia 5 grudnia 2014 roku oraz opinii uzupełniającej z dnia 30 kwietnia 2015 roku. Biegła szczegółowo przeanalizowała dokumentację zawartą w aktach osobowych ubezpieczonego oraz w aktach prawy i organu rentowego, na co w sposób jednoznaczny zdaniem Sądu wskazuje treść opinii, w celu przeliczenia wysokości emerytury według dwóch wariantów, tj. uwzględniającego wszystkie złożone do akt sprawy dokumenty wskazujące na wysokość wynagrodzeń skarżącego oraz przyjmującego wynagrodzenia w wysokości podanej przez ubezpieczonego, i wskazania wysokości wynagrodzeń za wszystkie lata przyjęte do obliczenia świadczenia w obu wariantach i wskaźników za te lata. Treść wniosków opinii w pełni czynni zadość zleceniu Sądu określone w postanowieniu z dnia 7 lutego 2014 roku oraz z dnia 16 marca 2015 roku. Biegła w sposób szczegółowy zaprezentowała metodę w oparciu o którą dokonał wyliczeń w celu realizacji zleceń Sądu. Wnioski zawarte w powołanych opiniach co do okoliczności określonych przez Sąd są wystarczająco uzasadnione i z tych względów wskazane opinie Sąd Okręgowy uznał za wiarygodne, miarodajne i wyczerpujące, a przez to przedstawiające wystarczające wiadomości specjalne, niezbędne do merytorycznego rozstrzygnięcia zarzutów zawartych w odwołaniu. Kierując się powyższymi wskazaniem Sąd Okręgowy w całości podzielił wnioski biegłej.

Wskazanej oceny w żadnej mierze nie zmienia fakt podniesionych przez ubezpieczonego, które nie zasługiwały na uwzględnienie, z uwagi na to, że twierdzenia skarżącego co do wysokości premii, w jego ocenie podlegającej uwzględnieniu w wysokości wynagrodzenia obliczanego przez biegłą, nie znalazły potwierdzenia w dowodach z dokumentów. Biegła również odniosła się szczegółowo do zastrzeżeń organu rentowego dotyczących wyliczeń odnośnie wynagrodzenia zastępczego, określonych w piśmie z dnia 24 lipca 2014 roku (pismo – k. 94 – 94v. a.s.). W

tej mierze biegła w sposób wyczerpujący uzasadniła stanowisko o zasadności uwzględnia przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia W. K. za okres od dnia 9 lipca 1981 roku do dnia 5 lipca 1983 roku zasiłku chorobowego oraz premii (k. 104v. – 105v. a.s.).

Przystępując do oceny dowodów osobowych należy stwierdzić, że przesłuchany w sprawie świadek W. K. to osoba obce dla ubezpieczonego. Świadek pozostawał w zatrudnieniu w Przedsiębiorstwie (...) w C. w okresie objętym sporem w czasie którego zajmował stanowisko kierownika budowy, tj. stanowisko tożsame zajmowanemu przez skarżącego przed rozpoczęciem przez niego pracy na budowie eksportowej w Libii. Sąd dał wiarę zeznaniom świadka w zakresie dotyczącym okoliczności zatrudnienia świadka w okresie objętym sporem i zajmowanego w tym czasie stanowiska oraz stanowiska zajmowanego przez skarżącego przed wyjazdem na budowę eksportową. W tym zakresie był bowiem zgodne z dowodami z dokumentów oraz zeznaniami ubezpieczonego. Sąd obdarzył również wiarę zeznania ubezpieczonego w zakresie okoliczności dotyczących wysokości uzyskiwanego wynagrodzenia na które składało się wynagrodzenie zasadnicze oraz dodatek funkcyjny w okresie od dnia 1 maja 1976 roku do dnia do dnia 8 lipca 1981 roku. W tym zakresie było one zgodne z dowodami z dokumentów.

W ocenie Sądu nie mogły natomiast stanowić podstawy dla ustaleń w sprawie zeznania świadka w zakresie okoliczności dotyczący wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego oraz zasad ustalania i wysokości premii obowiązujących w Przedsiębiorstwie(...) w C.. Co do okoliczności wysokości uzyskiwanego przez skarżącego wynagrodzenia w okresie objętym sporem świadek jednoznacznie i pewnie zeznał bowiem, że nie ma w tym zakresie wiedzy. Natomiast co do okoliczności składników wynagrodzenia ubezpieczonego, w tym premii, zeznał, że na wynagrodzenie skarżącego składało się wynagrodzenie zasadnicze, dodatek funkcyjny, dodatek stażowy oraz premie regulaminowe i uznaniowe, wypłacane kwartalnie, miesięcznie oraz z okazji jubileuszu, np. święta budowlanego, średnio w wysokości od 20 % do 25 % w odniesieniu do premii wypłacanych co miesiąc, a przy premiach kwartalnych do 65 %. Nadto zeznał, że podstawą wypłaty premii było terminowe, jakościowe i bezpieczne wykonanie powierzonych zadań. Zeznał, że premie miesięczne wypłacane były co miesiąc. Treść powołanych zeznań w ocenie Sądu jednoznacznie nie daje podstawy do poczynienia przy ich uwzględnieniu jakichkolwiek wiarygodnych ustaleń w zakresie wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w okresie objętym sporem we wskazanym zakresie.

Powyzsza ocena zeznań świadka w tym zakresie dotyczy również zeznań ubezpieczonego. Na posiedzeniu w dniu 10 maja 2013 roku zeznał bowiem, że przez cały okres objęty sporem otrzymywał premie w wysokości 35 % wynagrodzenia i nie było sytuacji, że premia nie została wypłacona ani wypłacona w niższej wysokości. Zeznał nadto, że oprócz premii otrzymywał również nagrody od dyrektora z funduszu nagród za dobrą pracę, w wysokości około 5 tysięcy złotych kilka razy w roku, może jak zeznał, od 4 do 6, o różnej wysokości z uwagi na to, że świadczenia te miały charakter uznaniowy. Ponadto zeznał, że co miesiąc do wynagrodzenia doliczane było „rozłakowe” z tytułu pracy poza miejscem zamieszkania. W tym zakresie nie znajdują zeznania potwierdzenia w dowodach z dokumentów. W żadnej mierze takiego potwierdzenia co do wysokości składnika wynagrodzenia w postaci premii nie może stanowić treść świadectwa pracy z dnia 1 grudnia 1983 roku, na co w toku postępowania powoływał się ubezpieczony. Dokument ten w ocenie Sądu potwierdza bez wątplenia okoliczność przysługiwania skarżącemu takiego składnika wynagrodzenia, jednakże z uwagi na sformułowanie „premia regulaminowa do 35 % zgodnie z regulaminem wynagradzania”, nie potwierdza takiej wysokości przez cały okres objęty sporem. Przedstawione przez ubezpieczonego wyliczenie wysokości wynagrodzenia uwzględniające wysokość premii w wysokości 20 % nie znajduje potwierdzenia w zgromadzonym materialnie dowodowym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie L. I. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie w zakresie przyjętym w rozstrzygnięciu.

Do okoliczności spornej w rozpoznawanej sprawie, biorąc pod uwagę treść zaskarżonej decyzji oraz treść odwołania i składanych przez ubezpieczonego w toku postępowania zeznań należy możliwość uwzględnienia przy ustalaniu wysokości świadczenia emerytalnego ubezpieczonego osiąganego przez niego wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w C. w okresie od dnia 1 maja 1976 roku do dnia 30 listopada 1983 roku oraz z tytułu

zatrudnienia w (...) Spółdzielni (...)w U. od dnia 16 czerwca 1988 roku do dnia 31 grudnia 1992 roku co do zasady w odniesieniu do lat 1977, 1979, 1982 i 1983 i od 1988 do 1992 oraz w wysokości wyższej od przyjętej przez organ rentowy kwoty odpowiadającej minimalnemu wynagrodzeniu za pracę w odniesieniu do okresów od dnia 1 maja 1976 roku do dnia 31 grudnia 1979 roku, od dnia 9 lipca 1981 roku do dnia 5 lipca 1983 roku i od dnia 16 czerwca 1988 roku do dnia 31 grudnia 1992 roku. Okoliczność sporną stanowiła również możliwość uwzględnienia przy ustalaniu wysokości emerytury wynagrodzenia za czas pracy na budowie eksportowej od dnia 9 lipca 1981 roku do dnia 5 lipca 1983 roku, przy uwzględnieniu wynagrodzenia pobieranego przez ubezpieczonego w okresie poprzedzającym tą pracę oraz okresu podlegania przez skarżącego ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 1 stycznia 1991 roku do dnia 31 grudnia 2002 roku.

W zaskarżonej decyzji z dnia 7 listopada 2012 roku do ustalenia podstawy wymiaru składek Zakład przyjął za okres od dnia 1 maja 1976 roku do dnia 31 grudnia 1979 roku z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w C., od dnia 9 lipca 1981 roku do dnia 5 lipca 1983 roku z tytułu zatrudnienia w Libii oraz od dnia 16 czerwca 1988 roku do dnia 31 grudnia 1992 roku z tytułu zatrudnienia w (...) w U. kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników w wysokości uwzględniające obowiązujące we wskazanych okresach stawki takiego wynagrodzenia, podnosząc okoliczność nieudokumentowania wysokości rzeczywiście otrzymywanego wynagrodzenia w tych okresach.

Tymczasem przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoliło ustalić w sposób pewny wysokość wynagrodzenia należnego ubezpieczonemu w okresie od dnia 1 maja 1976 roku do dnia 31 grudnia 1979 roku oraz wysokość wynagrodzenia zastępczego za czas pracy za granicą od dnia 9 lipca 1981 roku do dnia 5 lipca 1983 roku. W tym miejscu należy wskazać, że w postępowaniu sądowym nie znajdują zastosowania ograniczenia w zakresie dopuszczalnych źródeł dowodowych, ustanowione na potrzeby postępowania przed ZUS, a wynikających z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. z 2011 roku, Nr 237, poz. 1412), ze względu na to, że zasadniczym bowiem celem postępowania sądowego jest rozstrzygnięcie sprawy po dostatecznym, wszechstronnym wyjaśnieniu jej okoliczności spornych. Oznacza to, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., sygn. III UZP 6/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r., sygn. III UZP 48/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r., sygn. II UKN 186/97; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 stycznia 2013 r., sygn. III AUa 808/12). Z przedstawionym poglądem i wynikającymi z niego wnioskami Sąd Okręgowy w pełni się zgadza.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoliło ustalić w sposób pewny, że do ustalenia podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego należało przyjąć przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z innych 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, w tym z lat w których skarżący osiągnął wynagrodzenie, którego wysokość ustalono w niniejszym postępowaniu, niż przyjął organ rentowy w decyzji z dnia 7 listopada 2012 roku. Przyjęta przez Zakład do ustalenia podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych, tj. od 1966 roku do 1970 roku, od 1972 roku do 1976 roku, od 1980 roku do 1981 roku, od 1984 roku do 1987 roku oraz od 1993 roku do 1996 roku, okazała się bowiem rozwiązaniem mniej korzystnym od wynikającego z dokonanych przez Sąd ustaleń. Przyjęty przez Zakład wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury o wartości 97,11 % oraz podstawa wymiaru świadczenia, obliczona poprzez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru przez kwotę bazową, tj. 2974,69 złotych, na kwotę 2.888,72 złotych, pozwoliła na określenie wysokości świadczenia na kwotę 1.876,93 złotych brutto.

Tymczasem z poczynionych ustaleń, uwzględniających wartości wynagrodzeń ubezpieczonego z okresu od dnia 1 stycznia 1976 roku do dnia 5 lipca 1983 roku, w tym jako wynagrodzenie zastępcze za czas pracy za granicą od dnia 9 lipca 1981 roku do dnia 5 lipca 1983 roku wynagrodzenie W. K., stosownie do treści przepisu § 10 pkt 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (Dz.U.1989.11.63 j.t.) oraz bezsporne dochody ubezpieczonego z pozostałych lat podleganiu ubezpieczeniu, wynika, że najbardziej korzystne wskaźniki roczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, stosownie do postanowień art. 15 ust. 1, 4 oraz ust. 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748) – zwaną dalej ustawą

emerytalną, skarżący osiągnął w latach 1967 – 1970 oraz 1972 – 1987. Wskaźnik wysokości podstawy emerytury przy ich uwzględnieniu wyniósł 115,02 %, a wysokość emerytury obliczona przy zastosowaniu zasad przyjętych przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji, określonych w art. 53 ust. 1 ustawy emerytalnej i uwzględnieniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury, wynikającego z wartości wskaźników rocznych w związku z uzyskiwanymi przez skarżącego dochodami w latach 1967 – 1970 oraz 1972 – 1987, określonych zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy emerytalnej, wyniosła na dzień 1 marca 2012 roku 2.091,42 złotych brutto. Jest zatem świadczeniem wyższym niż określone przez organ rentowy. A zatem zasadnym było ustalenie L. I. prawa do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury przy przyjęciu podstawy wymiaru składek z lat 1967 – 1970 oraz 1972 – 1987, czyli okresów z których suma kwot podstaw wymiaru składek pozwoliła na uzyskanie korzystniejszych wyników obliczeń stosunku każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, średniej arytmetycznej tych procentów, stanowiącej wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury oraz mnożenia tego wskaźnika przez kwotę bazową a w konsekwencji ustalenie wyższej podstawy wymiaru świadczenia i jego wysokości, w stosunku do dotychczas obowiązującej. Z tych względów zaskarżona decyzja z dnia 7 listopada 2012 jako nie odpowiadająca prawu podlegała zmianie we wskazanym zakresie.

Natomiast dalej idące żądanie przeliczenia świadczenia emerytalnego według przedstawionego przez skarżącego wyliczenia wysokości wynagrodzenia, uwzględniającego wysokość składnika wynagrodzenia w postaci premii w wysokości 20 %, nie znajduje potwierdzenia w zgromadzonym materialnie dowodowym i jako takie podlegało oddaleniu. Ubezpieczony nie udowodnił okoliczność otrzymywania tego składnika wynagrodzenia we wskazanej wysokości w okresie objętym sporem.

Nie zasługiwało również na uwzględnienie żądanie uwzględnienia jako podstawy dla wynagrodzenia zastępczego za czas jego pracy za granicą od dnia 9 lipca 1981 roku do dnia 5 lipca 1983 roku własnego wynagrodzenia, osiąganego w okresie poprzedzającym rozpoczęcie tej pracy. Przyjęcie proponowanego przez ubezpieczonego rozwiązania jest wyłączone ze względu na treść powołanego już przepisu § 10 pkt 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (Dz.U.1989.11.63 j.t.), zgodnie z którym jeżeli w okresie, z którego wynagrodzenie przyjmuje się do ustalenia podstawy wymiaru, pracownik był zatrudniony za granicą, do ustalenia podstawy wymiaru przyjmuje się za okresy tego zatrudnienia jeżeli okres zatrudnienia za granicą przypada przed dniem 1 stycznia 1991 roku - kwoty wynagrodzenia przysługującego w tych okresach pracownikowi zatrudnionemu w kraju w takim samym lub podobnym charakterze, w jakim pracownik był zatrudniony przed wyjazdem za granicę. Treść przepisu w sposób nie budzący wątpliwości przesądza o tym, że podstawę dla ustalenia podstawy wymiaru składek za okres w którym pracownik był zatrudniony za granicą stanowi wyłącznie wynagrodzenie przysługujące w takim okresie pracownikowi zatrudnionemu w kraju w takim samym lub podobnym charakterze. W rozpoznawanej sprawie Sąd uwzględnił tą wykładnię i do ustalenia podstawy wymiaru składek za okres od dnia 9 lipca 1981 roku do dnia 5 lipca 1983 roku przyjął kwoty przysługujące wynagrodzeń w tym okresie W. K., zatrudnionemu na stanowisku kierownika budowy. Wskazanej oceny nie zmienia powołana przez skarżącego okoliczność, iż wynagrodzenie W. K. jest niższe od przeciętnego wynagrodzenia osiąganego przez skarżącego w okresie poprzedzającym wyjazd do pracy za granicą jaki po jego zakończeniu.

Nie zasługiwało na akceptację również żądanie uwzględnienia przy ustalaniu wysokości świadczenia wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia w (...) w K. U., należnego za okres od dnia 16 czerwca 1988 roku do dnia 31 grudnia 1992 roku, w oparciu o przeciętne wynagrodzenie na zajmowanym przez ubezpieczonego stanowisku projektanta, wyliczonym przez Główny Urząd Statystyczny, a nie jak przyjął organ rentowy kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników. Przeciętne wynagrodzenie na danym stanowisku wyliczone przez Prezesa GUS w sytuacji nie wykazania rzeczywiście osiąganego wynagrodzenia nie może stanowić podstawy dla ustalenia podstawy wymiaru składki z uwagi na treść art. 15 ust. 3a ustawy emerytalnej, który przewiduje w takiej sytuacji zastosowanie w tym zakresie minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników, według stawki obowiązującej w tym okresie, co też zostało rozstrzygnięte w zaskarżonej decyzji.

Nie zasługiwało na aprobatę również żądanie uwzględnienia przy ustalaniu wysokości emerytury okresu podlegania przez skarżącego ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 1 stycznia 1991 roku do dnia 31 grudnia 2002 roku,

z uwagi na poczynione ustalenia oraz treść art. 10 ust. 3 ustawy emerytalnej, zgodnie z którą okresu ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki, nie uwzględnia się, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty, na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników. W rozpoznawanej sprawie wskazane wyłącznie możliwości uwzględnienia przez Zakład powołanego przez skarżącego okresu jest w pełni aktualne z uwagi na to, że okres ten, co wynika z poczynionych ustaleń, został uwzględniony już do ustalenia prawa i wysokości świadczenia w postaci emerytury rolniczej, pobieranej przez skarżącego z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddziału (...) w L. Placówki Terenowej w C..

Z tych względów Sąd w pkt 1 wyroku zmienił zaskarżoną decyzję a w pkt 2 w pozostałej części odwołanie oddalił i na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 47714 § 1 oraz § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.